

Тақриз

ба диссертатсияи илмии **Абдулмаҷидзода Манучеҳр Абдулмаҷид** дар мавзӯи «Инсонгарӣ ва тарбияи инсонӣ комил дар осори Ҷалолиддини Балхӣ ва татбиқи он дар таълиму тарбияи насли наврасу ҷавон дар шароити муосир», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01- педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод шудааст.

Таҳқиқоти Абдулмаҷидзода Манучеҳр Абдулмаҷид яке аз масъалаҳои муҳими замони муосир буда, он ба инсонгарӣ ва тарбияи инсонӣ комил аз замони қадим то имрӯз ҷиддӣ, зарурӣ ва барои ҷамъият қизи даркорӣ, яъне тарбияи инсонӣ комил дар ҷои аввал меистад.

Инсонӣ комил дар тури садсолаҳои таърих аз насл ба насл интиқол додани урфу одатҳои қоидаҳои бунёди муносибатҳо дар ҷомеаи муайяни миллӣ, фарҳанги он, ахлоқ арзишҳои ахлоқию маънавӣ ва ғайраҳо бо усулҳои муайяни санҷидашуда, аз ҷумла истифодаи тарбияи халқӣ, дар асоси таҷрибаи таърихӣ гурӯҳҳои этникӣ омӯхта шудааст. Таваҷҷуҳи Манучеҳрро пеш аз ҳама андешаи ӯ дар бораи Инсонӣ комил ҷалб намудааст, зеро он ба як қатор масъалаҳои фалсафӣ, ки тамоман и инсониятро ба ташвиш овардааст, алоқаманд мебошад.

Мафҳуми «Инсонӣ комил» ба ин маъние, ки Ҷалолиддини Балхӣ барои расидан ба он саҳм гузоштааст, яъне ифодагари инсонест, ки он аз тамоми қорҳои бад даст кашада, танҳо барои расидан ба Ҳақ зиндагии покизари интиҳоб намудааст.

Илми педагогикаи муосир воқеӣ будани майлу хоҳиши Инсонро ба худшиносӣ, яъне таъба ҳусусиятҳои зеҳнии худ, хислатҳои шахсӣ, доираи мақсаду талаботи худӣ ӯ эътироф мекунад.

Асарҳои Мавлоно Балхӣ «Маънавии маънавӣ», «Девони Кабир», «Фихри мо фихӣ» муътабартарин китобҳои тасаввуф маҳсуб мешавад. Дар таҳлили ин асарҳо унвонҷӯ Абдулмаҷидзода Манучеҳр Абдулмаҷид бисёр заҳмат кашада, ҷавҳари аслии онҳоро барало нишон дода тавонистааст.

Унвонҷӯ Абдулмаҷидзода Манучеҳр Абдулмаҷид ба ҳулосае омадааст, ки бо вучуди он яке аз муҳимтарин паҳлуҳои фалсафии Мавлоно Балхӣ, -ки дар мавриди кӯшишҳои педагогӣ дар ташаккули «Инсонӣ комил» ниғаронида шудааст, бо қадри қофӣ мавриди омӯзиш қарор нагирифтааст.

Унвонҷӯ барои таҳия ва омода қардани рисолаи илмӣ, пеш аз ҳама мақсадгузорӣ, вазиғаҳои таҳқиқот, объекту субъекти таҳқиқотро тибқи талаботи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра риоя қарда тавонистааст.

Дар вақти муайян кардани таҳқиқот фарзияро барои амали гаштани мақсади дар пеш гузошта ба навгонихо алоқаманд карда тавонистааст. Аз иҷрои рисолаи номзадӣ то охир унвонҷӯ Абдулмачидзода Манучеҳр Абдулмачид марҳилаҳои таҳқиқотро аз соли 2018 то соли 2025 муайян карда, таъкид кардааст, ки ба осори Мавлони Балхӣ барвақт шиносӣ пайдо карда, ба хулосае омадааст, ки дар бораи ин Ҳазрат бояд кори илмӣ барад.

Дар диссертатсия аз сарчашмаҳои филолофӣ - педагогӣ ва психологӣ истифода карда, асоси методологияи таҳқиқотро муайян карда тавонистааст. Унвонҷӯ дар раванди омодагии рисолаи илмӣ ҳангоми гузаронидани таҷрибаҳои омӯзишӣ дар мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумии №1,3-и шаҳри Кӯлоб, МДТ “Мактаби Президентӣ барои хонандагони болаёқат дар шаҳри Кӯлоб”, мактабҳои №2,27 ноҳияи Муъминобод, Литсейи №1-и ба номи И.Сомонии шаҳри Кӯлоб бо фарогирии 420 нафар хонанда ва 20 нафар муаллими забон ва адабиёти тоҷик озмоишҳо гузаронида шудаанд. Аз рӯи мавзӯи мазкур унвонҷӯ дар давоми фаъолияти илмӣ бурданаш 7 мақола, аз ҷумла 4 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризишавандаи феҳристи тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 3 номгӯи дар маҷаллаҳои конференсияҳо нашр кардааст.

Соҳтор ва ҳаҷми диссертатсия аз муқаддима, ду боб, хулоса, тавсияҳо, рӯйхати адабиётҳои истифодашуда иборат аст. Мазмуни диссертатсия дар 209 саҳифаи чопи компютерӣ дарҷ гардидааст.

Абдулмачидзода Манучеҳр Абдулмачид бо вазифаҳои асосии таҳқиқот, иҷроиши онҳо ба хубӣ баромада тавонист. Дар қор кӯшиш кардааст, ки ба моҳияти масъала сарфаҳм равад, дарк намояд.

Мафҳумҳои асосии тарбияи “Инсонӣ комил”, ҳудогоҳӣ, худшиносӣ, ифтихори миллӣ, фикру андешаҳои Мавлоно Ҷалолиддини Балхиро ба таври васеъ таҳлил намояд.

Хулосаи илмӣ қор ҳамаи паҳлуҳои рисолаи илмиро дар бар гирифта, пешниҳодҳо ва тавсияҳои судмандро барои дар оянда чӣ бояд кард, пешниҳод шудаанд.

Аз рӯи ин масъала маводҳои ҷопӣ таҳия карда шуда, нуктаҳои асосии таҳқиқот инъикос ёфтаанд.

Ҳамчун роҳбари илмӣ ҳисоб мекунам, ки Абдулмачидзода Манучеҳр Абдулмачид вазифаҳои дар пеш гузоштаи худро дуруст иҷро карда тавонистааст. Мундариҷаи қор далолат менамоянд, ки диссертант ба миён гузоштааст, дар оянда ба рушди илмҳои педагогӣ, психологӣ аҳамияти хуби илмӣ доранд.

Ҳамчун муаллими мактаби таҳсилоти умумӣ (МДТ “Мактаби Президентӣ барои хонандагони болаёқат дар шаҳри Кӯлоб”) ҷамъиятчи

фаъол тарбиятдиҳанда, иҷрои кори Абдулмаҷидзода Манучеҳр Абдулмаҷид
барои ноил шудан ба дараҷаи номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси
13.00.01 пурра арзанда аст.

Роҳбар илмӣ, номзади илмҳои педагогӣ,
дотсенти кафедраи педагогикаи
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ,
Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон

Г. Иброҳимов

Имзои Иброҳимов Грез-ро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
Махсуси ДДК ба номи А.Рӯдакӣ

Давлатов М.А.

23.10.2025

Маълумот барои тамос: 735360, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш.Кӯлоб, маҳаллаи Ш.Шоҳин, хонаи 37/36 . Тел:918151415.